

ἀγροΐζου Τσακων. ἀγραΐζου Τσακων.

Ἀγνώστου ἐτύμου. Κατὰ τὸν Μδέφνερ Λεξ. Τσακων. ἀγροΐστὸν πρὸς τὰ ἀγρέω, ἀγρεύω.

1) Ἰππεύω. β) Μεταφ. ἐπιβαίνω, βινῶ: Ὁ δεῖνα ἐρέτζει τὴν δεῖνα τᾶτσον τὸ ρομάνι τζαῖ νι ἀγροΐτε (ἐρέτζει = εὔρε, τᾶτσον = ἔξω, ρομάνι = δάσος). Συνών. καβαλλικεύω.
2) Ἀνέρπω, ἀναρριχῶμαι: Ἀγροΐα τὸν τοῖχο - τὸ δέντρο - τοὺς βράχοι (ἀνερριχήθην εἰς τὸν τοῖχον - τὸ δέντρον - τοὺς βράχους). 3) Ἀρπάζω καὶ ρίπτω χαμαί: Ἀγροΐσε νι (νι = αὐτόν).

ἀγροΐκα ἡ, Βιθυν.

Μεγεθ. τοῦ ἐπιθ. ἀγροϊκος.

1) Ἀνθρώπος βάρβαρος, ἀπαιδευτος. 2) Ἀνθρώπος ἄνους, μωρός: Τί ἀγροΐκα ποῦ εἶναι, δὲ ᾿γροϊκάει τίποτα!

ἀγροΐκεμα τό, ἀμάρτ. ἀγροΐτσημαν Κύπρ. ἀδροΐτσημαν Κύπρ. ἀγροΐκεμαν Πόντ. (Κερασ.) ἐγροΐκεμαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγροϊκῶ.

Ἀντίληψις, κατανόησις ἐνθ' ἄν.: Τ' αὐτουνοῦ τ' ἐγροΐκεμαν ἀτόσον ἔτον (τόσον ἡδύνατο νὰ ἐννοήσῃ οὗτος) Χαλδ.

ἀγροΐκησι ἡ, ἀμάρτ. ᾿γροΐτσησι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγροϊκῶ. Πβ. καὶ μεσν. ᾿γροΐκησι.

Ἀκρόασις.

ἀγροικησιὰ ἡ, Μῆλ. ἀγροϊκ'σιὰ Θράκ.(Αἰν.) ἀγροϊξία Ἀθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγροΐκητος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. ἀ-στερητ. 1 β.

1) Μωρία, ἀνοησία Ἀθ. Θράκ.(Αἰν.) Πόντ. (Τραπ.): Ἀσ' σὴν ἀγροϊξία σ' ἀκόμαν πολλὰ θὰ παθάντς (ἀπὸ τὴν ἀνοησίαν σου ἀκόμη περισσότερα θὰ πάθῃς) Τραπ. 2) Ἀπειθία, παρακοή Μῆλ.: Ἡ ἀγροικησιὰ αὐτουνοῦ τοῦ παιδοῦ δὲ λέγεται!

ἀγροικητὰ ἐπίρρ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Κόρινθ. Μάν.) Σίφν. κ. ἄ. ᾿γροικητὰ Θήρ. Κρήτ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Σίφν. ἀγροικιστὰ Σῦρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγροϊκητός, παρ' ὃ καὶ ἀγροϊκιστός.

Ἐξ ἀκοῆς, συνήθως μετὰ τοῦ ρ. ἔχω ἐνθ' ἄν.: Τό' χω ἀγροικητὰ Μάν. Εἶχε ᾿γροικητὰ πῶς οἱ Τουρκάλες εἶναι ὁμορφες Σίφν. ἸΙ' ἀκοῆς καὶ ἀγροικητὰ τ' ἀκούαμεν 'ς τὸ δόπον μας Μάν. Κάσε νὰ φάμε κ' ἐγὼ σε διαρμηνεύω, ὅπ' ἔχω ἀγροικιστὰ ἀπὸ τὸν κύρι μου (κάσε = κάθισον. Ἐκ παραμυθ.) Σῦρ. ᾿Γροικητὰ τὸν ἔχω (τὸν γνωρίζω ἐξ ἀκοῆς, φήμης) Θήρ. Συνών. ἀκουστός.

ἀγροΐκητα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀγροΐκιστα Πόντ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγροΐκητος, παρ' ὃ καὶ ἀγροΐκιστος.

Βαναύσως, τραχέως, σκληρῶς: Ντό ἀγροΐκιστα κρούει! (πόσον σκληρῶς, κτυπᾷ δέρνει!)

ἀγροικητός ἐπίθ. ἀμάρτ. ᾿γροικητός Κρήτ. ἀγροϊκιστός Σῦρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγροϊκῶ. Ὁ τύπ. ἀγροϊκιστός κατὰ τὰ εἰς -ιστός λήγοντα ἐπίθ. τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγόμενα.

1) Ἀκουστός, συνήθως τὸ οὐδ. μετὰ τοῦ ρ. ἔχω Σῦρ.: Ἐσαδὰ τό 'χ' ἀγροικιστό (οὕτως ἔχω ἀκούσει περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος). Συνών. φρ. τό 'χ' ἀκουστό (ἰδ. ἀκουστός). Πβ. ἐπίρρ. ἀγροϊκητά. 2) Ἐξακουστός, διάσημος, περίφημος Κρήτ.: ᾿Γροικητός ἦτονε 'ς οὐλὴ τὴν Κρήτη γιὰ τὴν ἀδρειά του.

ἀγροΐκητος ἐπίθ. Κρήτ. (Ἐμπαρ.) Κύθηρ. Μῆλ. Πελοπν. (Λακων.) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) Ρόδ. Σύμ. — ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ.² 158 — Λεξ. Περίδ. ἀναγροΐκητος Ζάκ. Καππ. (Σίλ.) ἀγροΐκιστος Μύκ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀγροΐττιστος Ἀνδρ. ἀναγροΐκιστος Καππ. (Σινασσ.) ἀνεγροΐκιστος Πόντ. (Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀγροϊκητός < ἀγροϊκῶ τοῦ ἀρκτικοῦ ἀ διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου λαβόντος σημ. στερήσεως. Οἱ εἰς -ιστος τύπ. κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγόμενα. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Α) Παθ. 1) Ὁ μὴ ἀκουόμενος ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀκουσθῇ ἐνιαχ. Ἡ σημ. αὕτη καὶ παρὰ Βλάχ. β) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοηθῇ, ἀκατανόητος ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Κ' εἰν' ἐκεῖνοι λόγοι ἀγροΐκητοι | καὶ μονάχα τοὺς γροϊκᾶ σφραγισμένους ὅποιος εἶναι | μὲ σφραγίδα μυστικεῖα

2) Πρωτάκουστος, πρωτοφανής, παράδοξος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἄ.): Ἀγροΐκιστον δουλεία ἔτον (παράδοξος πράξις ἦτο) Κερασ. Ἀγροΐκιστα δουλείας εὐτάς (περιέργα πράγματα κάμνεις) Χαλδ.

Β) Ἐνεργ. 1) Ὁ μὴ νοῶν, ὁ μὴ ἀντιλαμβανόμενος, ἀνόητος Καππ.(Σινασσ.) Πόντ.(Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Μὲ τ' ἐσὲν τὴν ἀγροΐκιστον ἄλλο 'κὶ καλατζεύω (μὲ σὲ τὴν ἀνόητον δὲν ὁμιλῶ πλέον) Κοτύωρ. Ντ' ἀγροϊκιστος ἀνθρώπος εἶσαι! (τί ἀνόητος κτλ.! Ὁ ἀναβιβασμός τοῦ τόνου εἰς τὸ ἀγροϊκιστος διὰ τὸ προηγούμενον ἐρωτηματικὸν ντό) Τραπ. 2) Ὁ μὴ αἰσθανόμενος, ἀναίσθητος, μάλιστα ἐπὶ κοιμωμένου Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.): Τί ὕπνο κοιμᾶται, ἀνοιωτος, ἀγροΐκητος! Ἀνοιωτος κὶ ἀγροΐκητος ἔπασε. Συνών. ἀδιάνοιωτος, ἀλάλητος, ἀνανόητος, ἀνόητος, ἀνοιωστος. 3) Ἀπειθής, παρήκοος Ἀνδρ. Κρήτ. Κύθηρ. Μῆλ. Μύκ. Σύμ.: Παιδὶν ἀγροΐκητο Σύμ. Ὁ γιός μου εἶναι περίσοια ἀγροΐκητος Μῆλ. Συνών. ἀγροϊκος 1. β) Ἀμετάπειστος, ἰσχυρογνώμων Κρήτ. (Ἐμπαρ.) 4) Τραχύς τοὺς τρόπους, σκαιός, ἄξεστος, βάρβαρος Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Τέτοιον ἀγροΐκητο ἀνθρώπο δὲν ἔχω ἰδεῖ Λακων. || Ἀσμ.

Σαρακηνοὶ ἀγροΐκιστοι κρατοῦν τὰ παραστάρᾳ (παραστάρᾳ = παραστάδες. Ἐκ μοιρολ.) Πόντ. (Κερασ.) Συνών. ἀγροΐκος (Ι) Ι 1. β) Τραχύς, σκληρός, ἄωρος, ἐπὶ καρπῶν Πόντ. (Κερασ. κ. ἄ.): Ἀγροΐκιστον ἀπίδιν Κερασ. Πβ. ἀγροΐδτιν 1.

ἀγροικιά ἡ, (Ι) Σίφν.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐς. ἀγροϊκία. Ἡ λ. καὶ ἐν ἐγγράφῳ Μυκ. τοῦ 18^{ου} αἰῶνος.

Ἀγροτικὴ οἰκία.

ἀγροικιά ἡ, (ΙΙ) ἀμάρτ. ᾿γροϊτιά Κύπρ. ᾿γροατιά Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγροϊκῶ ὑποχωρητικῶς.

1) Ἀκουσμα, φήμη, διάδοσις: Τούτ' ἡ ᾿γροατιά ποῦ ἀκούστη σήμ-μερα νὰ δοῦμεν εἶντα κακὰ ἐν-νὰ μᾶς φέρη. 2)

Φωνή: Οὐς-σου, νὰ δοῦμεν τούτ' ἢ γράτθια ποῦθε βκαίν-ναι! (σιωπή, νὰ ἴδωμεν πόθεν προέρχεται αὐτὴ ἡ φωνή!) || Φρ. Ἐν ἔβκαλεν μήτε φωνὴν μήτε γροικθιάν (ἔμεινεν ἀναυδος). Συνών. φρ. δὲν ἔβγαλε μήτε μιλιὰ μήτε λαλιὰ.

ἀγροικιά ἡ, (III) ἀγροικία Πόντ. (Τραπ.) ἀγροικιά Θήρ. Θράκ. (Μυριόφ.) Μύκ. κ. ἀ. ἀναγροικιά Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀγροικία.

1) Ἀνοια, μωρία, ἀνοησία Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πόντ. (Τραπ.): Κακόπαθε ἀπ' ἀναγροικιά Σαρεκκλ. Ἀσ' σὴν ἀγροικία σ' ἀκόμαν πολλὰ θὰ παθάντς (ἀπὸ τὴν ἀνοησίαν σου ἀκόμη περισσότερα θὰ πάθῃς) Τραπ. 2) Ἀπειθεία, παρακοή Θήρ. κ. ἀ.

ἀγροικιάζομαι Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐς. *ἀγροικιά (τὸ ἀκούειν), πβ. ἐννοιάζομαι, νοιάζομαι ἐκ τοῦ ἐννοια, ἡ ἐκ τοῦ ρ. ἀγροικῶ κατὰ τὸ συνών. ἀφτιάζομαι, ὁ ἰδ.

Ὡτακουστῶ: Αὐτὸς ἀγροικιάζεται. Συνών. ἀφτιάζομαι, βάζω τ' ἀφτί (ἰδ. ἀφτί).

ἀγροικιστία ἡ, Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.) ἀγροικιστίγια Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγροίκιστος, δι' ὁ ἰδ. ἀγροίκτητος.

1) Ἀφροσύνη, μωρία: Ἐδειξες πολλὰ ἀγροικιστίαν (πολλὰ = μεγάλην). Συνών. ἀγροικιστοσύνη. 2) Ἀμβλύνοια, δυσμάθεια.

Συνών. ἀγροικοσύνη.

ἀγροικιστοσύνη ἡ, ἀμάρτ. ἀγροικιστοσύνη Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγροίκιστος, δι' ὁ ἰδ. ἀγροίκτητος.

Ἀγροικιστία 1, ὁ ἰδ.

ἀγροῖκος ἐπίθ. (I) ἀγροικος πολλαχ. ἀγροίκους Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀγροῖκος λόγ. κοιν. ἀνάγροικος Θράκ. (Σηλυβρ.) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) ἀνάγροικους Σάμ. κ. ἀ. ἀνέγροικος Βιθυν. Θράκ. (Κεσάν. Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) ἀνέγροικους Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) νέγροικους Μακεδ. ἀγροικός Ἡπ. Κέρκ. Πόντ. (Σάντ.) ἀγροικό Ἀπουλ. (Καλημ. κ. ἀ.) Καλαβρ. (Μπόβ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγροικος. Ὁ τύπ. ἀγροικός κατ' ἐπίδρασιν τῶν πολλῶν εἰς -κός ἐπιθ. Πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,127. Διὰ τὴν ὀξυτονίαν πβ. καὶ τὸ μεταγν. ἀγροικικός.

1) 1) Τραχὺς τοὺς τρόπους, σκαιός, ἀξεστος λόγ. κοιν.: Τί ἀγροῖκος ποῦ εἶναι! κοῖμα ποῦ ξέρεῖ καὶ γράμματα. Ἡ σημ. αὕτη καὶ ἀρχ. Συνών. ἀγροίκτητος Β 4, χωριάτης. β) Τραχὺς, σκληρὸς Ἡπ.: Φόρεμα ἀγροικο. Πβ. τὸ παρὰ Πολυδ. 7,48 «τραχὺ καὶ ἀγροικὸν ἱμάτιον»

γ) Ἀγριος, ἐπὶ φυτῶν καὶ ζώων Ἀπουλ. (Καλημ.) Καλαβρ. (Μπόβ.): Χόρτα ἀγροικὰ Μπόβ. Λάχανα ἀγροικὰ Ἀπουλ. Βίδιν ἀγροικό (ἀγριος βοῦς) Καλημ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Φωσκόλ. Φορτουν. πρᾶξ. Β στ. 43 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «βουβάλι κακορρίζικο καὶ ἀγροικο ἀπ' τὰ μουντάνια».

2) Ὁ μὴ νοῶν, ὁ μὴ ἀντιλαμβάνομενος, ὁ ἀπειρος πολλαχ.: Τοῦ πιδὶ εἶναι ἀνέγροικον ἀκόμη Αἰτωλ. Εἶσι ἀνέγροικους ἀπὸν τέτοις δ' λειὲς αὐτόθι. β) Οὐς. ὁ βαθὺς ὕπνος (ἐκ τῆς φρ. εἶμαι ἀνέγροικος): Νὰ πᾶς 'ς τὸν ἀνέγροικο! (ἦτοι εἰς τὸν αἰώνιον ὕπνον, ἀρχ. «ὄλοιο!», «ἐς κόρακας!»). Ἀρὰ Βιθυν. II) Συνεσταλμένος, δειλὸς (ἐκ τῆς

σημ. τοῦ ἐν τοῖς ἀγροῖς μακρὰν τῆς τῶν ἀνθρώπων κοινωνίας ζῶντος, ἣν εἶχε τὸ ἐπίθ. παρ' ἀρχ.) Πόντ. (Σάντ.) Ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγροικος καὶ ἐπών. Ἀνδρ.

ἀγροῖκος ἐπίθ. (II) ἀμάρτ. ἀγροίκους Μακεδ. (Καταφύγ.) ἀγροίκας Μακεδ. (Σιάτ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγροικος (ὁ μὴ νοῶν) νομισθέντος συνθ. μετὰ τοῦ στερητ. ἀ- ἐγεννήθη *ἀγροικός, ὅθεν ἀγροῖκος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀγροῖκος (I). Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 9 (1912/3) 50.

1) Νοήμων, νουνεχὴς Μακεδ. (Σιάτ.) 2) Ὁ προαισθανόμενός τι, ὁ μαντεύων περὶ τινος Μακεδ. (Καταφύγ.)

ἀγροικος ἐπίθ. Θήρ. Κεφαλλ. ἀνέγροικος Κύθν.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγροικῶ τοῦ ἀρχαίου ἀ νομισθέντος στερητ. διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου ἢ ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γροικῶ, δι' ὁ ἰδ. ἀγροικῶ.

1) Ἐνεργ. ἀπειθής, παρήκοος (θὰ ἐσήμαινε κατ' ἀρχὰς τὸν μὴ ἀκούοντα) Θήρ. Κεφαλλ. Κύθν.: Τέθοιο ἀγροικο παιδί δὲν ἤξανάδα 'ς τὸ γαῖρό μου! Θήρ. Ἀνέγροικος ποῦ εἶσαι, καημένε! || Φρ. Εἶναι Φράγκος ἀγροικος! (ἀπειθέστατος) Κεφαλλ. Συνών. ἀγροίκτητος Β 3. 2) Παθ. ὁ μὴ ἀκούμενος, ὁ περὶ οὗ δὲν λέγεται τι Κεφαλλ.: Φρ. Εἶναι ἄφανος καὶ ἀγροικος (οὔτε φαίνεται οὔτε ἀκούεται). Ἐπῆε ἄφανος καὶ ἀγροικος.

ἀγροικοσύνη ἡ, ἀμάρτ. ἀγροικοσύνη ἡ, Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγροῖκος (I).

1) Μωρία, ἀφροσύνη. 2) Ἀμβλύνοια, δυσμάθεια. Συνών. ἀγροικιστία.

ἀγροικῶ σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀδροικῶ Κύπρ. ἀθροικῶ Κύπρ. ἀροικῶ Κεφαλλ. Πελοπν. (Λακων.) ἀγροικοῦ Πελοπν. (Μάν.) ἀγροικοῦ Τσακων. ἀγροικῶ πολλαχ. ἀγροικῶ Β.Εῦβ. Ἡπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ. ἐγροικῶ Καρ. (Μύλασσ.) Πόντ. (Ἀργυρόπ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Χίος (Καρδάμ.) κ. ἀ. γροικῶ σύνθηθ. καὶ Καππ. (Σίλ. Σινασσ. Φάρας.) Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν. Σινώπ.) ὄροικῶ Κρήτ. Κύπρ. βροικῶ Θράκ. (Μάδντ.) γροικῶ Σαμοθρ. γροικοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) γροικῶ Εῦβ. (Κύμ.) κ. ἀ. Ἀόρ. ἐνεργ. γροῖσκα Καππ. (Σίλ.) Ἀορ. παθ. ἀγροικίστη Πελοπν. (Λάστ.) Μετοχ. ἀγροικισμένος Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἐγροικισμένος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) γροικισμένος Κρήτ. Πόντ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀγροικός. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 9 (1912/3) 50. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ. (λ. γρικεῖν καὶ γροικεῖν). Οἱ τύπ. ἐγροικῶ καὶ γροικῶ ἤδη ἐν Χρον. Μορ. στ. 2692 καὶ 5350 (ἐκδ. JSchmitt 180 καὶ 349). Τὸ ἀδροικῶ ἔτρεψε τὸ γ εἰς δ κατ' ἀνομ., τὸ δὲ ἀροικῶ ἀπέβαλε τὸ γ ἐπίσης κατ' ἀνομ. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐνθ' ἀν. 49. Διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ τύπ. γροικῶ ἰδ. AHeisenberg ἐν Ἀφιερ. εἰς ΓΧατζιδ. 97. Πβ. ἐπίσης ΒΦάβη Γλωσσ. Ἐπισκ. 45 κέξ. καὶ ΣΞανθουδ. Ἐρωτόκρ. 534.

1) Ἐννοῶ, καταλαμβάνω, ἀντιλαμβάνομαι σύνθηθ. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. κ. ἀ.): Ὅσα τοῦ εἶπα δὲν τ' ἀγροίκασε Πελοπν. Ἀρχισε νὰ γροικᾷ (ἐπὶ νηπίου) Ἡπ. Τοῦ κουρίτθ' δὲ γροῖσ' ἀκόμα (δὲν ἤλθεν εἰς ἡλικίαν τοιαύτην, ὥστε νὰ ἐννοῇ) Αἰτωλ. Δὲ γροικᾷς

